

ACTUALIDADE FISCAL

Coodinador: Ana Pita Grandal e Xaime Aneiros Pereira

- Ana Pita Grandal e Xaime Aneiros Pereira.
A ampliación do prazo para compensar as perdas cooperativas.
- Ana Pita Grandal e Xaime Aneiros Pereira.
Novidades fiscais no IRPF aplicables á Economía Social.

A AMPLIACIÓN DO PRAZO PARA COMPENSAR AS PERDAS COOPERATIVAS

Ana M^a. PITA GRANDAL

Jaime ANEIROS PEREIRA

O artigo 3 da Lei 24/2001, de 31 de decembro de Medidas Fiscais, Administrativas e de Orde Social ven de modifica-la redacción do artigo 24 da Lei 20/1990, de 19 de decembro sobre o Réxime Fiscal das Cooperativas no senso de amplía-lo prazo para compensa-las perdas ós quince exercicios seguintes. En efecto, a nova redacción establece que “si a suma alxebrista a que se refire o artigo anterior resultase negativa, o seu importe poderá compensarse pola cooperativa coas cotas íntegras positivas dos períodos impositivos que conclúan nos quince anos inmediatos e sucesivos”.

Polo tanto, a partir dos períodos impositivos que se inician a partir do 1 de xaneiro de 2002, o prazo para compensa-las perdas da cooperativa amplíase considerablemente, en sintonía coa modificación do artigo 23 da Lei 43/1995, do 20 de decembro reguladora do Imposto sobre Sociedades. Non se trata dun beneficio exclusivo para as cooperativas senón dunha reforma xeral do sistema de compensación de bases impositivas negativas para todas aquelas entidades que tributan polo citado imposto. A modificación continúa, pois, a liña de ampliación do prazo para a compensación de perdas fixada en dez anos pola Lei 55/1999, de 29 de decembro que veu a asimilar o réxime das cooperativas ó réxime xeral.

Trátase dunha técnica legislativa que pretende dar resposta á posible confrontación entre a existencia de períodos impositivos de doce meses, a efectos da liquidación do imposto, e a ciclos económicos maiores no exercicio dunha actividade. Deste xeito, a compensación de perdas en exercicios futuros é unha forma de favorecer-lo dinamismo económico das entidades, protexendo a realización de actividades económicas arriscadas e servindo de acicate á inversión. En sentido oposto, pode ser a solución á obtención de renda de forma irregular

no tempo, de xeito que fronte ó carácter de beneficio fiscal, atoparíamos un mecanismo que permite a supervivencia das entidades. Finalmente, pode servir de mecanismo para corrixi-las rixideces dos criterios de imputación temporal, de modo que se logre a plena deducción de determinadas partidas.

Pois ben, en calquera caso, dende o 1 de xaneiro de 2002, ese prazo de compensación será de quince exercicios “inmediatos e sucesivos”. Esta referencia legal supón, en primeiro lugar, que non cabe a compensación para atrás, é dicir, con exercicios pasados nos que a liquidación do imposto era positiva. En segundo lugar, dita compensación debe realizarse de xeito continuo, sen interrupcións nin suspensións, nos vindeiros exercicios. Non cabe, polo tanto, deixar un exercicio, con cota tributaria positiva, sen compensar unha vez elixida a opción pola compensación nos seguintes exercicios.

A nova redacción do artigo 24 da Lei 20/1990 de Réxime Fiscal das Cooperativas parte da aplicación desta medida á compensación de perdas xurdidas en exercicios iniciados a partires do 1 de xaneiro de 2002. Nembargantes, debemos preguntarnos pola compensación de cotas tributarias negativas pendentes de compensación nesa data e, neste senso, a Disposición Transitoria Sétima da Lei 24/2001 establece que estas cotas poderán compensarse nos quince exercicios inmediatos e sucesivos contados dende a finalización do período impositivo no que se determinaron as devanditas cotas tributarias negativas. Deste xeito, tanto para as perdas xurdidas a partir do 1 de xaneiro do 2002 como para as pendentes de compensación a esta data, o prazo para a compensación pasa a ser de quince anos.

Cómpre lembrar que a débeda tributaria ven constituída pola suma alxebrista das cantidades resultantes de aplicar ás bases impoñibles os tipos de gravame correspondentes xa que no réxime especial de cooperativas protexidas e especialmente protexidas aplícanse distintos tipos de gravame ós resultados cooperativos e extracooperativos, o que motiva unha liquidación separada ata chegar á cota tributaria. Cando dita suma alxebrista resulte negativa, o seu importe poderá compensarse pola cooperativa coas cotas íntegras positivas dos períodos impositivos que conclúan nos quince exercicios seguintes.

Deste xeito, evítase a confusión de bases impoñibles que se produciría si as perdas da actividade cooperativa, suxeitas a un menor tipo de gravame, puidesen reducir a tributación das rendas derivadas da actividade extracooperativa ou, pola contra, que só se puidesen compensar perdas desta última actividade cando os resultados cooperativos fosen positivos.

Finalmente, debe sinalarse que a Administración non estará limitada polo prazo de prescrición de catro anos ós solos efectos de comproba-las declaracións e liquida-las cotas negativas correspondentes. Trátase dunha medida que pretende evitar posibles comportamentos fraudulentos pero, debe subliñarse, a potestade de comprobación da Administración atópase limitada á práctica da compensación nas declaracións presentadas.

NOVIDADES FISCAIS NO IRPF APLICABLES Á ECONOMÍA SOCIAL

Ana M^a. PITA GRANDAL

Jaime ANEIROS PEREIRA

Como cada ano, a actividade lexislativa atópase claramente dominada pola aprobación da Lei de Orzamentos Xerais do Estado e, paralelamente, pola Lei de Medidas Fiscais, Administrativas e de Orde Social. Neste senso, queremos destacar unha serie de novidades introducidas por esta última Lei que poden afectar á economía social.

No IRPF, podemos destacar a nova redacción do artigo 83 da Lei 40/1998, de 9 de decembro en canto que ven a dar rango legal a determinados preceptos que xa figuraban no seu regulamento e corrixe determinadas porcentaxes anuladas por sentencias xudiciais.

Así, en primeiro lugar, establécese que a porcentaxe de retención e ingreso a conta sobre os rendementos do traballo para os administradores e membros de consellos de administración, ou os que fagan as súas veces, e para os demais membros doutros órganos representativos será do 35 por 100 en lugar do 40 por 100 que, con anterioridade, contemplaba o artigo 75.1.2º do Real Decreto 214/1999, de 5 de febreiro polo que se aprobaba o Regulamento do IRPF. Esta modificación trae causa da Sentencia do Tribunal Supremo de 22 de marzo do 2001 na que se axuíza a corrección desta porcentaxe de retención e declárase a súa nulidade, polo que o lexislador procede, por unha banda, a incorporar á Lei o tipo de retención aplicábel e, por outra, a establecer un tipo inferior e, polo tanto, menos agresivo á capacidade económica.

Aínda no campo das retencións, e sempre limitándonos ó campo da economía social, pode destacarse a retención do 2 por 100 para os rendementos procedentes de actividades agrícolas, incluídos os rendementos procedentes de actividades forestais, e gandeiras en xeral. Pola contra, a porcentaxe de retención é do 1 por 100 para as actividades gandeiras de engorde de porcino e avicultura.

Polo que se refire ós pagos fraccionados por este imposto, o artigo 83.11 da Lei establece tres porcentaxes en función do réxime de determinación do rendimento e, principalmente, da natureza das actividades económicas a desenvolver. En primeiro lugar, os contribuíntes que determinen o rendimento neto das súas actividades económicas polo réxime de estimación directa, xa sexa a modalidade normal ou a simplificada, aplicarán a porcentaxe do 20 por 100 sobre o rendimento neto correspondente ó trimestre ó que se refire o pago fraccionado.

Cando o contribuínte determine o seu rendimento polo réxime de estimación obxectiva, a porcentaxe a aplicar dependerá do número de persoas asalariadas. Así, cando no exista persoal asalariado, a porcentaxe será do 2 por 100. Cando exista unha persoa asalariada, será do 3 por 100 e cando existan dúas ou máis persoas asalariadas, aplicarase a porcentaxe xeral do 4 por 100.

Por outra banda, cando se trate de actividades agrícolas, gandeiras, forestais ou pesqueiras, calquera que sexa o réxime de determinación do rendimento, a porcentaxe a aplicar será do 2 por 100, neste caso, aplicado sobre o volume de ingresos do trimestre, excluídas as subvencións de capital e as indemnizacións.

Por último, debe lembrarse que a Disposición Adicional Vixésimo Segunda da Lei 40/1998, de 9 de decembro pola que se regula o IRPF establece que non se integrarán na base imponible do IRPF ou do IS, as rendas positivas derivadas de axudas públicas, comunitarias ou nacionais, para a realización de determinadas actividades. Nesta dirección, e tendo en conta sobre todo a recente crise provocada polas encefalopatías esponxiformes, engádese un novo apartado, coa letra e), na citada disposición polo que se aplica o mesmo réxime á percepción de indemnizacións públicas, a causa do sacrificio obrigatorio da cabana gandeira, no marco de actuacións destinadas á erradicación de epidemias ou enfermidades. Nembargantes, debe terse en conta que esta disposición só afectará ós animais destinados á reprodución. Así pois, pode darse a circunstancia de que unha parte da axuda deba integrarse na base imponible do imposto e outra non por referirse a animais destinados á reprodución.